

Vanajavesikeskuksen uutiskirje

Kesä 2022

TOIMI: Osallistu Sinä ja Vanajavesi -kyselyyn 15.7. mennessä ja voit voittaa Hopealinjan iltaristeilyn Vanajavedelle!

LOBATTU: Isosorsimoa kansalliselle haitallisten vieraslajien listalle.

UUTTA:

o Kolmosluokkalaiset tutkivat lähivesistön elämää vesitutkimusrepun välineillä.
o Iloiset linnut rannoille -maisemanhoitohanke aloitti Hauhon Pappilanarolla.

TULOSSA: Vanajavesipäivä Perttulassa la 27.8.2022.

LUE MYÖS:

- Maastopyöräilyreittien kuvauksia ja järvisuunnistussovelluksen testauksia.
- Pälkäneen Rautajärven kosteikkoalueen kevätkuulumiset.
- Avustuksia omaehtoiseen vesienhoitoon jaettiin 20 000 €.

Osallistu Sinä ja Vanajavesi -kyselyyn!

Vanajavesikeskus järjestää kyselyn Vanajaveden alueen asukkaille, veneilijöille ja muille vesistön käyttäjille. Osallistujien kesken arvotaan viisi kahden hengen iltaristeilyä Hopealinjalla Vanajavedelle.

Vanajavesi on seutumme luonnon päävirta. Yhteinen tavoitteemme on huolehtia vesistöstä nyt ja tulevaisuudessa. Työtä on paljon, joten toiminnan rahoituksen tulee olla kunnossa.

Asukkaiden ja vesistön käyttäjien havainnot vesien tilasta sekä halukkuus ja valmius osallistua vesiluonnon tilan parantamiseen ovat Vanajavesikeskuksen toiminnassa avainasemassa. Tämän takia teemme tämän kymmenen kohdan kyselyn. Siihen vastaaminen vie noin viisi minuuttia.

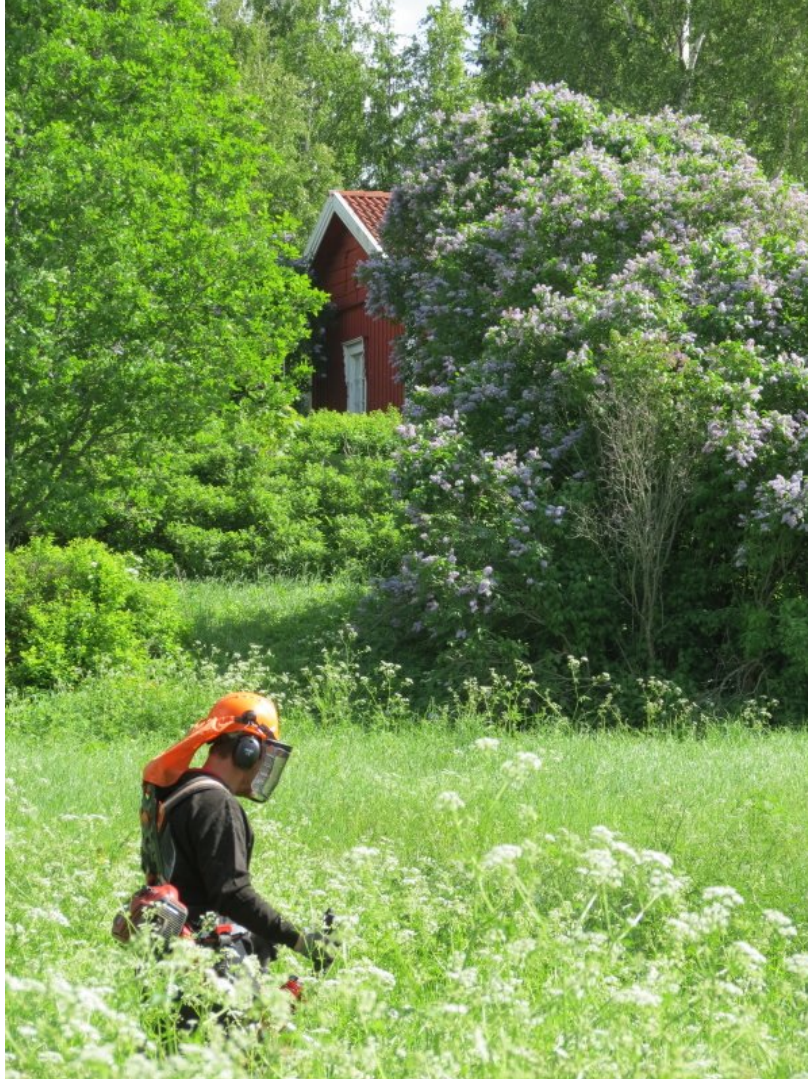
Pääset kyselyyn tästä linkistä: <https://forms.gle/T9Cum9j1JewF1DK8>.

Vastaamalla osallistut "talkoilla" Vanajaveden alueen vesistöjen hyväksi tehtävään työhön yhdessä Vanajavesikeskuksen sekä asukkaiden kanssa.

Kaikkien kyselyyn vastanneiden kesken arvotaan viisi kahden hengen iltaristeilyä Hopealinjalla Vanajavedelle. Halutessasi osallistua arvontaan, jätä nimesi ja yhteystietosi kyselyn lopussa olevaan kohtaan.

Kyselyaika päättyy jo 15.7.2022, joten vastaathan saman tien.

Kiitos vastaamisesta!

Iloiset linnut rannoille -hanke jatkaa rantojen kunnostamista

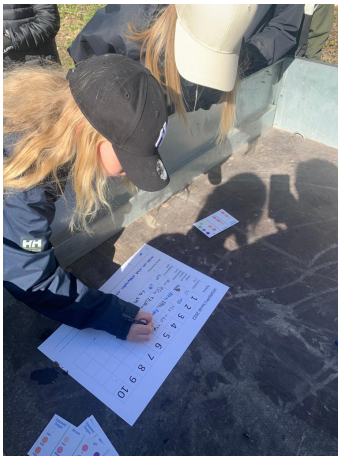
Ympäristöministeriön Heikentyneiden elinympäristöjen hoito-ohjelma HELMI avasi rahoitushaun järjestöille ja säätiöille. Vanajavesikeskus päätti tarttua vesuriin ja aitalolppaan, ja tarttua rantaluonnon umpeenkasvuongelmaan entistä vahvemmin myös kuivan maan puolella.

Iloiset linnut rannoille –hanke sai nimensä elokuvamaailmasta, mutta vakavasti ottaen kertoo vesija rantalinnuston taantumisen ja niille tärkeiden elinympäristöjen heikentymisen tilanteesta. Hankkeessa pyrimme pieneltä osin palauttamaan edes muutaman sorsan, kahlaajan tai hyönteissyöjän elinpiirin niille paremmin sopivaksi. Hankkeessa tärkeä teema on avoimemman rantamaaston ylläpito ja nopeasti leviävien vieraskasvilajien hillintä. Hanke kestää vuoden 2023 syksyyn ja siinä on kohdealueita Kanta-Hämeessä ja Pirkanmaalla. Kohteista osalla tehdään Freshabit-hankkeen aikana aloitettujen toimien jatkotyötä, ja osa kohteista on kokonaan uusia. Jatkohoitoa vaativat mm. Vanajanselän lintuluodot ja Saarioisjärven rantalaidun, uusia ovat Hauhon Pappilanaron ja Lempäälän Sarvikkaan rannat.

Kevättalvella 2022 Hämeenlinnan Hattelmalanjärvellä raivattiin pienpuustoa. Rantaluhdan pensaikko ja puuntaimet valtaavat nopeasti alaa ja kuivattavat rantaa entisestään. Freshabit-hankkeessa aloitettujen raivaustoimenpiteiden jatkaminen on tärkeää, jotta niiden vaikutus jatkuisi mahdollisimman pitkään.

Hauhon kirkonkylän Pappilanaron rannassa on kesäkuussa kova tohina, kun sinne rakennetaan lammaslaidunaitaa ja lampaiden sääsuojaa. Pappilano on ollut aikoinaan Hauhon seurakunnan pappilan karjan laitumena, mutta laidunnuksen päättymisen jälkeen kasvanut umpeen pensastiheiköksi. Alueella tavataan myös useita vieraskasvilajeja. Pensaikon kaato vaatii konevoimaa, mutta lampaiden toivotaan syövän ensi kesän uuden vesakon suihin. Tänä kesänä aloitellaan pienemmällä lammasmäärällä. Lampaat löytyivät Laidunpankin kautta Lammilta Metsälän tilalta, niiden perään katsovat Hämeenlinnan seudun 4H-yhdistyksen palkkaamat nuoret. Hauhon Wanha raitti ry sekä maanomistaja Hämeenlinnan seurakuntayhtymä ovat tärkeitä taustavaikuttajia. Kohteessa on odotettavissa vaikutuksia sekä lajistoon, monimuotoisuuteen että ennen kaikkea maisemaan. Maisemapotentiaali Hauholla on mahtava, suorastaan Niskavuorelainen, joten tästä hankkeesta ilahtuvat lintujen lisäksi myös kantahauholaiset sekä kesämökkiläiset.

Kolmosluokkalaisten vesireppu-opetustuokiot starttasivat

Toukokuun alussa starttasivat ensimmäiset Vesireppu-opetustuokiot Miemalan, Ruununmyllyn, Rengon, Vuorentaan sekä Luolajan koulujen ympäristössä.

Kolmosluokkalaiset pääsivät tutkimaan omaa lähivesistöä ja sen elämää uudenlaisen vesitutkimusrepun välineillä.

[Lue lisää](#)

Reittien kuvauksia ja suunnistussovelluksen testausta

Suunta luontoon -hankkeessa tapahtuu sekä metsissä että järvillä.

Toukokuussa kävimme tutustumassa Kalvolan Kirkkopolkuun ja reitin esittelykuvaukset tehdään kesäkuussa.

Isosorsimoo esitetty kansalliselle haitallisten vieraslajien listalle

Vanajavesikeskus on esittänyt MMM:lle ja YM:lle isosorsimon lisäämistä kansalliselle haitallisten vieraslajien listalle, jolloin isosorsimon torjuntaan olisi mahdollista hakea erillistä hankerahoitusta.

Pyöräilykohteena Kirkkopolku on monimuotoinen ja historialtaan rikas. Pääosin se on soratietä, mutta matkan varrella on myös mukavaa kärrypolkua ajettavaksi.

Järvisuunnistukseen rakennettavan sovelluksen kehitystyö etenee myös hyvää vauhtia ja se toimii testiolosuhteissa Tammelan Ruostejärvellä mallikkaasti. Elokuun puolivälissä ensimmäiset reitit julkaistaan kaikkien saataville.

Päätös asiasta saadaan syksyn aikana. Tietoa isosorsimon haitallisuudesta on kerätty keväällä päättyneessä **Isosorsimo - rantojen riesasta resurssiksi -hankkeessa**. Hankkeessa selvitettiin myös kasvin torjuntaa ja hyötykäyttömahdollisuuksia.

[Lue lisää](#)

Yleisön pyynnöstä: suojeluyhdistysten yhteistapaamisia

Olemme Vanajavesikeskuksessa käynnistäneet uudenlaista yhteistyötä suojeluyhdistysten kanssa: olemme järjestäneet samalla valuma-alueella lähekkäin sijaitsevien järvien suojeluyhdistysten yhteistapaamisia.

Aloite tähän on tullut suojeluyhdistyksiltä. On haluttu oppia tuntemaan naapuriyhdistysten väkeä ja päästä yhdessä miettimään alueen haasteita ja ideoimaan yhteistyötä. Koronan hellitettyä olemme järjestäneet kaksi tapaamista. Janakkalan-Lopen seudulla vaikuttavien Valajärven, Ojajärven, Kesijärven ja Leipijärven toimijat tunnistivat nopeasti hyötyjä esimerkiksi vesinäytteiden yhteistilauksessa. Myös tarve tutustua kuntien uusiin viranhaltijoihin oli yhteinen. Hämeenlinnan-Valkeakosken maisemissa toimivat Äimäjärven, Saarioisjärven ja Savijärvien suojeluyhdistykset kokoontuivat niin ikään ja totesivat, että tietoisuutta yhteisestä valuma-alueesta tarvitsisi vahvistaa paljon. Haluttiin myös luoda yhteyksiä osakaskuntien suuntaan. Kummankin yhdistysryppään kanssa viemme tärkeimmiksi havaittuja asioita eteenpäin.

Jos tällainen suojeluyhdistysten yhteistapaaminen kiinnostaa teidän yhdistyksessänne, ottakaa yhteyttä Sanniin, niin kutsutaan teidän seudun suojeluyhdistykset koolle!

Kevättulvat aiheuttivat jännitystä Freshabit-hankkeen viimeisissä kaivuutöissä

Pälkäneen Rautajärven kosteikkoalue patoineen ja uoman ennallistamisineen valmistui helmikuussa ja joutui pian ison kevättulvan aiheuttamaan koeponnistukseen. Virtaus puhkaisi kosteikon sisällä olevan penkkavallin, joten kesällä on odotettavissa pieni takuukorjaus. Muuten kaikki sujui hyvin. Kevättulva hidasti myös Mommilanjärven Teuronjokisuuhun kertyneen aineksen poistoa. Onneksi vesi kuitenkin laski ennen luvan umpeutumista ja kaivuut saatiin toteutettua.

Kuvassa Pälkäneen Rautajärven kosteikkoallas toukokuun alussa. Sulamisvesiä oli tänä keväänä runsaasti myös ympäristössä.

Avustuksia omaehtoiseen vesiensuojelutyöhön jaettiin 20 000 €

Vanajavesisäätiön hallitus jakoi yhteensä 20 000 € avustuksia omaehtoiselle vesiensuojelutyölle. Avustuksia myönnettiin yhteensä 26 eri taholle eri puolilla Vanajaveden aluetta.

Avustuksia myönnettiin järvien suojeluyhdistyksille, osakaskunnille sekä muille yhdistyksille tai yksityishenkilöille, jotka toimivat lähiympäristönsä tilaa parantavasti. Yhteensä Vanajavesisäätiöltä haettiin hankerahoitusta n. 60 000 euron arvosta. Esitettyjen hankkeiden kokonaiskustannukset olivat lähes 130 000 euroa.

Lukumääräisesti eniten avustuksia haettiin ja myönnettiin vesikasvien niittoon tai muuhun poistamiseen. Avustuksilla tuettiin myös mm. biohiilisuodattua järveen tulevan kuormituksen vähentämiseksi, laskeutusaltaiden rakentamista ja pohjapadon suunnittelua. Myös vesistöjen tilan seurantaa, kunnostussuunnittelua sekä rantojen virkistyskäytön edistämistoimia oli avustettavien hankkeiden joukossa.

Vanajavesisäätiö jakoi avustuksia omaehtoiselle vesiensuojelulle nyt yhdeksättä kertaa.

[Lue lisää](#)

Tervetuloa viettämään mukavaa Vanajavesipäivää lauantaina 27.8. klo 11-14!

Tule mukaan tutustumaan meidän ja yhteistyökumppaneidemme toimintaan Perttulan pihamaalle ja rantaan!

Kokeile läskipyöräilyä, tuo pyöräsi samalla huoltoon huoltopisteelle, maista särkeä, tutustu Luonnonperintösäätiön toimintaan tai tee tutustumisretki ennallistettuun paahde-elinympäristömetsään Norjanmäellä.

Lapsille on tiedossa kivaa luontotaideohjelmaa. Rannassa on mahdollisuus nähdä Hämeenlinnan Järvipelastajien pelastusnäytös, mikäli pelastuskalustoa ei silloin tarvita tositoimissa. Samalla saat halutessasi mainion tietoiskun vieraslajeista ja tilaisuuden tutustua happimittarin käyttöön, vesinäytteenottoon tai vesieliöiden tutkailuun mikroskoopissa.

Toivotaan muidenkin kuulumisia valuma-alueelta

Julkaisemme Vanajavesikeskuksen uutiskirjeessä jatkossa myös suojeluyhdistysten, osakaskuntien ja muiden toimijoiden lyhyitä kuulumisia meneillään olevista hankkeista tai muista ajankohtaisista asioista valuma-alueella.

Lähetä kuulumiset meille mieluiten aiheeseen liittyvän kuvan kera 30.9.2022 mennessä sähköpostiosoitteeseen vanajavesikeskus@vanajavesi.fi, jotta kuulumiset ehtivät seuraavaan uutiskirjeeseen.

Vanajavesikeskuksen väki lomailee heinäkuun

Töihin toimistolle/maastoon palaillaan täysipainoisesti taas lomien jälkeen elokuussa.

Virkistävää ja rentouttavaa kesäistä menoa ja meininkiä kaikille uutiskirjeen lukijoille!

www.vanajavesi.fi

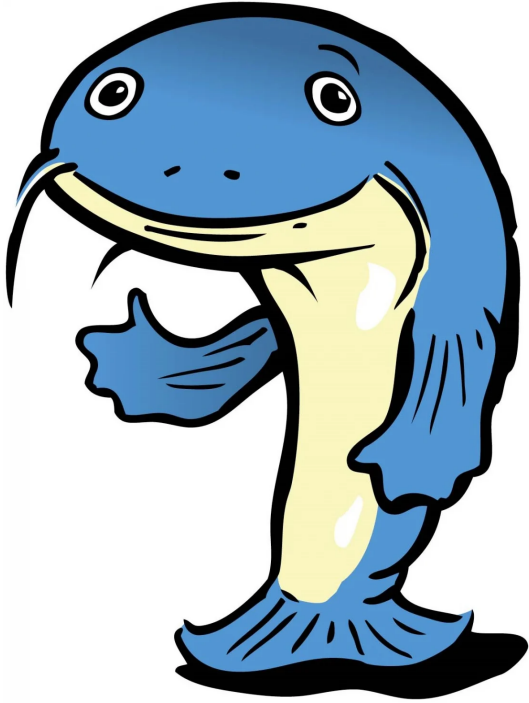
Pääsihteeri **Sanni Manninen Johansen**,
sanni.manninen.johansen@vanajavesi.fi

Vesistöasiantuntija **Suvi Mäkelä**,
suvi.makela@vanajavesi.fi

Projektipäällikkö **Mika Soramäki**,
mika.soramaki@vanajavesi.fi

Ympäristökoordinaattori **Heidi Kontio**,
heidi.kontio@vanajavesi.fi

FRESHABIT-hankekoordinaattori **Eeva Einola**,
eeva.einola@vanajavesi.fi

Toimistonhoitaja Päivi Lautala,
paivi.lautala@vanajavesi.fi

Vanajavesikeskus

Perttulantie 84, 13430 Hämeenlinna
Finland

vanajavesikeskus@vanajavesi.fi

Saat tämän viestin, koska kuulut
Vanajavesikeskuksen verkostoon.

[Tietosuojaseloste](#)

[Peruuta tilaus](#)

